

FARMINFIN

Farming concepts and innovative
funding/financing

PŘÍPADOVÁ STUDIE

Patricia Torres Santos

ÚVOD

Patricia Torres je farmářka, která produkuje bio pistácie a olivový olej. Ekonomické a technické požadavky spojené s novou pistáciovou plantáží ji přinutily připojit produkci olivového oleje. Je to kombinace, která jí pomohla farmu ekonomicky udržet, dokud pistáciová plantáž nedozraje a bude schopná plné produkce.

Kromě diverzifikace, která jí poskytovala udržitelnost, musela od začátku kombinovat další různé formy financování. Nejprve zažádala o podporu z programu Zahájení činnosti mladých zemědělců, který jí v prvních letech usnadňoval řízení cash flow (peněžních toků). V následující fázi stála před výzvou, jak obhájit své marže, což ji vedlo k účasti na založení SAT - soukromého sdružení, které jí umožňuje investovat do zpracování a komercializace jejich produktů.

1. OSOBNÍ ÚDAJE FARMÁŘE

- ▶ **Jméno:** Patricia Torres Santos.
- ▶ **Rok narození:** 35 let.
- ▶ **Pohlaví:** Žena.
- ▶ **Vzdělání:** Stavební inženýrka, absolvovala také kurzy pro začínající mladé zemědělce.
- ▶ **Zaměstnání:** 80 % času pracuje jako farmářka a 4 hodiny týdně věnuje jinému zaměstnání – je vedoucí venkovského ubytovacího zařízení.

2. INFORMACE O FARMĚ

- ▶ **Umístění farmy:** Má dvě pronajaté parcely s 15 ha olivových hájů v Marmolejo (La Loma de la Marquesa) a 28 ha s pistáciemi v Huelma-Solera (Sierra de Huelma).
- ▶ **Rozloha farmy v ha:** 43 ha (15 ha olivový háj, 28 pistáciová plantáž).
- ▶ **Popis farmy:** Patricia započala svou zemědělskou činnost prostřednictvím příspěvku z programu Zahájení činnosti mladých zemědělců. Pistáciovou farmu, kterou nyní spravuje, založil její manžel, jenž získal půdu a vysadil pistácie.

Vzhledem k obtížím spojeným se začátkem produkce pistácií a tomu, že v prvních letech není zisková, musel její manžel začít pracovat v jiném odvětví. Nyní, když plodina začíná být produktivní, vede tuto novou fázi farmy Patricia. Za tímto účelem zažádala o podporu z Programu pro mladé zemědělce a podepsala několik smluv na správu větší plochy a diverzifikaci produkce.

Zemědělská půda, na které hospodaří, je pronajata. Patricia je samostatným podnikatelem a jedinou pracovnící této farmy, ačkoliv má podporu z rodiny, která jí v první fázi podnikání pomohla se všemi pracemi.

Je si vědoma současné krize v zemědělském sektoru v jejím regionu, a tak soustředila své úsilí na zlepšení marketingu svých produktů. Na jedné straně se stala součástí organizace SAT (Andalusian Transformation Society) pro zpracování a komercializaci pistácií a na straně druhé vytváří nové sdružení producentů organických oliv, s nimiž chtějí společně čelit transformaci a obraně svých zájmů jako producentů.

3. FINANCOVÁNÍ A PŘÍSTUP K FINANCÍM

Patricia převzala pozici v čele farmy po svém manželovi. Na koupi půdy a založení plantáže vynaložili značné výdaje. Polovinu pokryli z vlastních prostředků a zbytek prostřednictvím grantů a bankovního financování. Vzhledem k tomu, že první roky nebyly plantáže ziskové, rozhodl se její manžel pracovat v jiném sektoru.

Poté, co se farma stala produktivní, se v té době nezaměstnaná Patricia rozhodla v dalších fázích proměny farmy převzít vedení. K tomu bylo nutné získat dostatečnou likviditu pro uvedení farmy do provozu a zajištění její udržitelnosti pro zdroj dalších příjmů.

Proto se rozhodla požádat o podporu pro mladé zemědělce, která zaručila pokrytí počátečních provozních nákladů. Kromě toho se pustila do diverzifikace činností farmy – kromě provozu pistáciové plantáže svého manžela, si pronajala také další pozemek na produkci organických oliv. Doplnila tak příjmy farmy, které by byly příliš nízké, pokud by závisely výlučně na pistáciích.

Dalším krokem bylo zajištění marketingu pistácií – plodiny, která je v začátcích produkce spojená s mnoha překážkami a dlouhou dobou návratnosti nákladů. Pokud však máte dostatek financí, od sedmého roku se plodina může stát velmi výnosnou. Proto se Patricia rozhodla podílet se na vytvoření organizace SAT, specializované na počáteční zpracování (sušení a loupání) a zaměřené na vývoj nových marketingových kanálů.

Tato forma sdružení je z hlediska financování inovativním prvkem. Různí výrobci v něm představují soukromoprávní formu za účelem velkých investic, které jim umožní zpracovat a hledat alternativní marketingové kanály.

Za vstup do SAT musela Patricia uhradit poplatek, který zaplatila z podpory pro začínající zemědělce. SAT na druhou stranu dosáhla několika dohod o krytí investic i financování prostřednictvím příspěvků svých 6 členů. S pomocí toho všeho provedli potřebné práce a operace a získali strojní vybavení.

SAT je založen na principu výměny, ve kterém členové navzájem spolupracují a společně se učí o pěstování, zpracování a odbytu této ve Španělsku nové plodiny. Tohoto principu bylo dosaženo pomocí dohody s městskou radou v Alamedille, která má velký zájem o pistácie jako potenciální alternativě k olivovníkům, které jsou v současné době na ústupu. V rámci snahy rady podporovat znalosti o této plodině mezi místními farmáři získala SAT obecní vybavení a pozemek pro provádění zkoušek a pořádání školení pro jejich farmáře. Toto poskytnutí prostor pro školení a poradenské služby poskytla SAT finanční příležitost, která snížila náklady na pronájem nebo nákup.

„Abychom se dostali ze současné situace, musíme se vymanit ze zajetých kolejí. Abychom dosáhli dalších výsledků, musíme se pokusit dělat jiné věci.“

„Předtím, než něco změníte, je nutné získat INFORMACE. Je třeba získat mnoho informací, čím více informací, tím větší šanci bude mít projekt získat financování.“

„Čím více toho víme, tím lépe vyhodnotíme potřeby, tím lépe navrheme náš projekt a tím lépe budeme moci čelit konkurenci.“

„Musíme zpracovat zprávy, data, být schopni je analyzovat a zdůvodnit. Najít své silné stránky, díky nimž je projekt vhodný pro financování.“

4. VZDĚLÁVACÍ POTŘEBY A ZÁVĚR

- **Zkušenosti ze vzdělávání a mezery:** Aby bylo možné lépe odhadnout potřeby farmy vidí Patricia potřebu školení a přístupu k informacím. Uznává proto jako nutnost získání multidisciplinárního školení. Mezi požadovanými dovednostmi jsou ekonomické a finanční schopnosti, schopnost plánovat příjmy a výdaje, hodnotit investice, řídit cash flow, generovat daňové úspory a rozvíjet účetní a administrativní povinnosti ve finanční oblasti.

Pokud není možné takové školení získat, je důležité vyhledat poradenství, které usnadní rozhodovací procesy spojené s financováním jako je např. příprava podnikatelských plánů nebo správné plánování, které pomůže minimalizovat dopad výdajů na daních.

Patricia si je vědoma důležitosti umění obhájit svůj podnikatelský plán. K tomu je nutné mít důkladné znalosti o provozu, umět zacházet s informacemi a daty, a to až do té míry, že jako podnikatel dokážete odpovědět na jakékoli otázky, které mohou od potenciálních investorů přijít. K tomu je nezbytné zdůraznit silné stránky a také ekonomické nebo strukturální záruky, které nabízejí jistotu vaší schopnosti generovat příjem a čelit dluhům.

- **Závěrečné úvahy:** Pěstování oliv se v posledních letech stalo nerentabilním. Klesající tržní ceny vedly mnoho zemědělců k hledání nových způsobů diverzifikace činností pomocí produkce nových plodin. V provincii Jaén se pistácie spolu s mandloněmi pro mnoho zemědělců ukázaly jako alternativa. Pistácie jsou méně zavedenou, novější plodinou, která je náročnější na údržbu a má větší technické požadavky.

Z tohoto hlediska může být tato případová studie zajímavá pro mnoho lidí, kteří chtějí zahájit produkci nové trvalé plodiny. Pistácie má dlouhou dobu návratnosti investic, takže je nutné ji kombinovat s jinou plodinou generující příjem, dokud se nedostane do fáze produkce. Je to plodina, která od pěstitele vyžaduje příslušné vzdělání a podnikatelské schopnosti. Lze ji proto spojit s mladými zemědělci, kteří se chtějí nově zapojit do zemědělství. Dále je důležité získat přístup ke kombinovaným formám

financování, jako jsou veřejné dotace (podpora na založení plantáže, modernizace atd.), vlastní zdroje a tradiční bankovní financování.

Plodiny jako jsou pistácie, které mají vysokou střednědobou ziskovost, jsou pro finanční instituce zajímavé, protože mají potenciál k financování projektů se zvyšující se ziskovostí.

Asociační a kooperativní formát, v němž více investorů sdružuje své finanční prostředky za účelem generování ekonomického zisku, je základem mnoha nových forem financování. Tento případ ilustruje úspěšné vytvoření SAT, která se snaží spojit fondy tak, aby umožnily investice, které zprostředkují uskutečnění společných zájmů, školení, zpracování a marketingu.

Spolupráce v rámci SAT jim navíc umožnila uzavřít dohody s jinými institucemi, které zvýšily jejich finanční sílu. Výměnou za poskytování služeb také získali zařízení a přístup k půdě a pro ostatní zemědělce mohou např. provádět školení v oblasti pěstování pistácií.

Další fází, kterou Patricia i SAT zvažují, je využití modernizačních fondů EU, které byly v Autonomním společenství Andalusie právě zveřejněny na rok 2020. Plánují z nich pořídit vybavení pro svou farmu, obnovit stroje a vrhnout se na nové marketingové strategie v SAT.

PROJEKTOVÍ PARTNEŘI

**HOF UND
LEBEN**

Hof Und Leben (HuL), Německo
www.hofundleben.de

On Projects Advising (OnP), Španělsko
www.onprojects.es

Folkuniversitetet (FU), Švédsko
www.folkuniversitetet.se

Agricoltura E' Vita (AéV), Itálie
www.agricolturavita.it

Asociace soukromého zemědělství ČR
The Association of Private Farming of Czech Republic (APF CR),
Česká republika
www.asz.cz

Union de agricultores y ganaderos - jóvenes agricultores de Jaén (COAG-Jaén), Španělsko
www.coagjaen.es

Sociální media

Facebook: [@farminfin](https://www.facebook.com/farminfin)
Twitter: [@farminfin](https://twitter.com/farminfin)

Webové stránky projektu

www.farminfin.eu

PROJEKTOVÝ KOORDINÁTOR

The European Council of Young Farmers (CEJA), Belgie
www.ceja.eu

Spolufinancováno z programu Evropské unie Erasmus+

Financováno Evropskou unií. Podpora Evropské komise při tvorbě této publikace nepředstavuje souhlas s obsahem, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže být zodpovědná za jakékoliv využití informací obsažených v této publikaci.
Projekt č: 2019-1-BE01-KA202-050397